

УДК 811.161.2

**ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ
ЯК ДЖЕРЕЛО ТВОРЕННЯ ФЛОРОНОМЕНІВ
У СХІДНОПОЛІСЬКИХ ГОВІРКАХ**

Значна кількість назв рослин у східнополіських говірках – це похідні назви, що виникають на базі лексики різних тематичних груп унаслідок асоціативних зв'язків.

Джерелом творення назв рослин часто є географічні назви. Про такі зв'язки в українській мові говорять й інші науковці [Сабадош 1990: 146; Шамота 1985: 79 – 80].

Необхідність системного вивчення ботанічної лексики східнополіських говірок в аспекті номінації та мотивації зумовили актуальність дослідження.

Метою дослідження є з'ясування закономірностей виникнення похідних назв рослин у східнополіських говірках, що передбачає розв'язання таких завдань: виділити типи номінативних транспозицій, твірні основи та похідні від них; визначити мотиви номінації.

У досліджуваних говірках відзначено семантичні асоціативні зв'язки флорономенів із гідрографічними назвами *болото*, *багно*, *калюжа*, *море*, напр.: *балат'н'анка*, *болот'аник'і*, *болот'анк'і*, *болот'аночки* 'калюжниця болотна, *Caltha palustris*'; *болот'ан'ак*, *росте при болоту* 'бобівник трилистий, *Menyanthes trifoliata*'; *болот'ан'і кв'ітки* 'гличики жовті, *Nuphar luteum*'; *балат'анка* 'галінсога дрібноквіткова, *Galinsoga parviflora*'; *болот'ан'ій шча'вел'* 'дикорослий щавель'; *балот'ана м'ята*, *балат'анайа м'ята* 'м'ята водяна, *Mentha aquatica*'; *хвошч балотн'і* 'хвошч болотяний, *Equisetum palustre*'; *балат'ани мох* 'мох сфагновий, *Sphagnum*'; *балат'анка*, *тра'ва на балот'і* 'трава, що росте на заболоченій місцевості', також *болотн'е* (сіно), *болот'ане*, *болот'исте*, *сі'єно з балота*, *у балот'і сі'єна*, *на балот'і сі'єно*, *болотина*, *болот'ан'ак* 'сіно, скошене на заболоченій місцевості'; *багно*, *багун*, *бугун*, *багул'н'ік*, *багувн'ік*, *богун'ик*, *сви'н'аче багно*, *багно болотн'е* 'багно звичайне, *Ledum palustre*'; *кал'ужниця* 'калюжниця болотна, *Caltha palustris*'. Назви з основою *болот-*, *багн-* стосуються вологолюбних рослин; ця особливість рослин лежить і в основі мотивації назви *балат'анка* 'галінсога дрібноквіткова'. Назви інших рослин указують на характерне для них середовище поширення, зростання; у номені *багно болотн'е* двічі реалізовано одну й ту саму мотиваційну ознаку (далі МО) – за особливістю зростання (росте у вологих і заболочених лісах) [Лікарські рослини 1991: 49]; продубльовано МО й у номені *сви'н'аче багно*, означення *сви'н'аче* опосередковано вказує на характерне середовище існування, несе в собі емоційно-оцінну характеристику рослини. Номен *сі'єно* *сі'єно* 'садовий різновид айстри степової, *Aster amellus*' семантично пов'язаний із двома

МО: МО „колір” поєднана з МО „особливість зростання” (оскільки квітка росте великими кущами, заростями, що асоціюють з морем).

Відзначено зв'язок ботанічних назв із назвами рослинного покриву (л'іс (гай), бір, діброва, поле, обліг, луг): *п'рол'іски, п'рол'іска, п'рол'іске, п'рол'ісок* ‘проліска дволиста, *Scilla bifolia*’; *п'рол'іски, пра'л'іска* ‘біла ‘анемона дібровна, *Anemone nemorosa*’; *п'рол'іски, пра'л'іска* ‘жоўта ‘анемона жовтцева, *Anemone ranunculoides*’; *п'рол'іски* ‘підсніжник, *Galanthus*’; *п'рол'іски* ‘сон широколистий, *Pulsatilla latifolia*’; *п'рол'іски* ‘фіалка запашна, *Viola odorata*’; *п'рол'іски* ‘фіалка триколірна, *Viola tricolor*’; *па'д'ліцки* ‘печіночниця благородна, *Hepatica nobilis*’. Щодо походження назви *проліска* дослідники не мають єдиної думки: відзначають зв'язок з лексемою *ліс* (пролісок у первинному значенні – поляна в лісі, часто після рубки лісу, де раніше, ніж в інших місцях, тане сніг і виростають квіти) [Капская 1970: 15 – 16; Преображенский 1959: 131], етимон *проліска* пов'язують з *prolězti* ‘пролізти’ (за здатністю рослини пролізти з-під снігу) [Потебня 1876: 96] або ж із формами **prilěsьka, *rodьlěsьka* ‘рослина, що росте під ліщиною’ [Machek 1954: 48]. За цією ж моделлю утворено назви *хв'іалка л'еса'ва* ‘фіалка лісова, *Viola reichenbachiana*’; *л'іл'ія л'еса'ва* ‘лілія лісова, *Lilium martagon*’; *л'ісо'вий* (щавель), *л'еса'ві, ш'ч'ав'ел* в *л'іс'і, гай'вий* ‘дикорослий щавель’; *л'есушка, л'еса'віца, гай'ві зруш'і, га'йу'ка, гай'вичка* ‘дикоросла груша’; *л'еса'вайа йабланка, л'еса'віца* ‘дикоросла яблуня’; *л'ісо'вий о'р'іх, л'ісо'ви о'р'іхи, а'р'ієхи л'іса'вийе, л'еса'ни а'р'ієх, л'іско'ви о'р'іх, а'р'ієхи та'к'іє, шо в л'іс'і, гай'вий о'р'іх* ‘ліщина звичайна, *Gorylus avellana*’; *бара'вийе зруш'і* ‘дикоросла груша’; ці назви пов'язані з місцем зростання рослин, означення до цих лексем у народній ботанічній номенклатурі репрезентують сему ‘дикий’; *хвошч л'еса'ви* ‘хвощ лісовий, *Equisetum sylvaticum*’; *л'ас'ни мох* ‘мох сфагновий, *Sphagnum*’; *л'ісо'ве с'іно, с'ієно з л'есу* ‘сіно, скошене в лісі’; *бара'вой гриб, боро'вик, бур'овик, боро'вки* ‘білі гриби, *Boletus edulis*’ (інформатори зазначають: у *ба'ру рас'те, бор – ліс, рас'тут* у *ба'ру, сас'новаму л'іс'і*); *боро'вик* ‘печериця звичайна, *Agaricus campestris*, що росте в лісі’; *дуб'ріувнийе, дуб'ріувн'і гри'би* ‘білі гриби, *Boletus edulis*’ (інф.: в *дуб'овому ліс'і*); *дуб'ро'ка, дуб'равка* ‘калган, *Potentilla erecta*’ (росте по вологих луках та лісах) [Лікарські рослини 1991: 334]; *пол'о'вий* (щавель), *пал'е'ви* ‘дикорослий щавель’; *м'ята пал'е'ва* ‘м'ята польова, *Mentha arvensis*’; *бе'руозка пал'е'вайа* ‘березка польова, *Convolvulus arvensis*’; *пал'е'ва ра'машка* ‘ромашка лікарська, *Chamomilla recutita*’; *хв'іалка пал'е'вайа* ‘фіалка польова, *Viola arvensis*’; *пол'о'ви (гри'би), пал'е'вийе, пал'е'ви'ки* ‘гриби (загальна назва), які ростуть на полі’; *пал'е'ви гри'б, пал'а'вик, пал'ави'ки* ‘білий гриб, *Boletus edulis*, який росте на полі’ (інф.: *кала жита у ра'ўку*); *пал'е'ві гри'б, пал'ави'ки, пал'е'вик* ‘моховик зелений, *Xerocomus subtomentosus*’; *пол'о'вий гри'б, пал'е'ви'к'і* ‘печериця звичайна, *Agaricus campestris*’ (інф.: *на пол'у рас'тут*’); *пол'о'ве* (сіно), *пал'а'воє* ‘сіно, скошене на полі’; *обл'ого'вий шча'вел', луга'ви* (щавель),

луго^ввий, шча^вел' на ¹луз'і 'дикорослий щавель' (інф.: на ¹луз'і *рос'те*); ¹п'івники луга^ви 'півники, Iris'; бе^руозка луга^ввайа 'березка польова, *Convolvulus arvensis*'; луга^ввийе гри^би 'гриби (загальна назва), які ростуть на лугах'; лага^ввийе гри^б'і, лагав'к'і 'білі гриби, *Boletus edulis*, які ростуть на лугах'; луга^ввайа тра^ва 'трава, що росте на лузі'; луго^вве (сіно), луга^ввойе 'сіно, скошене на лузі'; номінації семантично пов'язані з місцем зростання рослин; у назвах щавлю означення л'ісо^ввий, пол'о^ввий, обл'ого^ввий, луго^ви містять указівку на місце зростання, мають значення 'дикий, некультивований'.

Твірними основами флорономенів є назви рельєфу. Ці назви асоціативно пов'язані:

– з оронімами (*грудок, горб, бугор, гряда, гора*): груда^ввийе гри^би 'білі гриби, *Boletus edulis*, які ростуть на узвишші'; груда^ввайа тра^ва 'трава, що росте на узвишші'; грудо^вве (сіно), груда^ввойе, грудко^вве, ¹с'іно із груд^ка, ¹с'іна на груд^у, грудок (інф.: на груд^ку, на груд^ках ¹с'іно, на буг^рах, на груд^ку ¹скошене); горбо^вве ¹с'іно; бугра^в'е ¹с'іно, ¹сієно бугра^ве, ¹с'іно на буг^р'і; гр'адо^вве ¹с'іно, ¹с'іно на гра^д'і (інф.: на гр'а^д'і – на ви^сокому ¹м'ісц'і, ¹високо) 'сіно, скошене на узвишші'; гр'адо^вниці^і 'гриби, які ростуть на узвишші'; на^горне ¹с'іно 'сіно, скошене на узвишші'; г^рива 'трава, що росте на узвишші' (інф.: тра^ва на вер^ху, на ви^сокому ¹м'ісц'і); на г^рив'і ¹с'іна, г^ривнейе ¹с'іно 'сіно, скошене на узвишші' (інф.: де буг^р);

– з мікротопонімами (*низина, долина, лощина, яр*): низо^ввий гри^б, низа^ввийе гри^би 'білий гриб, *Boletus edulis*, який росте на пониззі'; тра^ва нан'ізу рас'т'ет' 'трава, що росте на пониззі'; низо^вве (сіно), ¹с'іно на ни^зу, низ'ке ¹с'іно (інф.: на ни^зу ¹скошене); ¹с'іно в до^лин'і, ¹с'іно да^лин':е; ¹с'іно з лош'чини, лаш'чина (інф.: вни^зу) 'сіно, скошене на пониззі'; йаро^ввий шча^вел', шча^вел' у йа^рах 'дикорослий щавель' (інф.: по йа^рах *рос'те*). Назви вказують на характерне для рослин місце зростання.

При творенні флорономенів використано інші поодинокі назви (*до^рога, путь, земля, пісок, берег*): подо^ррожник 'подорожник великий, *Plantago major*'; пада^ррожн'ік 'гірчак пташиний, спориш, *Polygonum aviculare*'; подо^ррожники 'гриби, які ростуть біля доріг'; при^путн'ік 'подорожник великий, *Plantago major*'; назви пов'язані з місцем зростання рослин; земл'а^ний гри^б 'гриб, що росте при землі' (інф.: гри^б при земл'і *рос'те*, к^р'іпка з земл'і не ви^лазит'); МО назви є спосіб зростання гриба; назви п'іска^вик 'цмин пісковий, *Helichrysum arenarium*'; п'ісочники, пи^сошники, п'іш'чанки 'польський гриб, *Boletus badius*' мотивовані місцем, найсприятливішим для зростання; берего^вве ¹с'іно, бере^жина 'сіно, скошене на узліссі та в кінці городу' (інф.: у л'іс'і, на га^родах).

Значну кількість флорономенів становлять похідні від топонімів. Це назви сіл і міст, країн і республік, територій, країв, зон, сторін світу.

Частина номенів зберігає зв'язок з назвами найближчих сіл і міст: *гашинс'ка* (картопля), *гатчинс'ка*, *гатчинка*, *гачка*; *ба'туринка*; *ло'синовс'ка картопл'а* 'сорт картоплі'; *н'іжинс'к'і* (огірки), *н'ежинс'к'іє*, *н'ежинс'к'ій зурок*; *кийівс'к'іє зурки* 'сорт огірків'; *кийівс'к'і* (помідори), *кийівс'к'іє* 'сорт помідорів'; *кийівс'ке з'іл'є* 'галінсога дрібноквіткова, *Galinsoga parviflora*'; *івановс'ке жито* 'сорт жита'; *івановскайя зр'ечка* 'сорт гречки'; *ал'ександровка*; *бу'т'івка*, *бу'туовка* 'сорт яблуні'.

Відзначено зв'язок флорономенів із назвами віддалених міст і сіл: *ми'роновс'ка* (пшениця) 'сорт пшениці'; *м'іроновка* 'сорт яблуні'; *тарашичанс'ке жито* 'сорт жита'; *лохвицький о'вес*, *лохавс'к'і д'в'ес* 'сорт вівса'; *харковс'кайя жита* 'сорт жита'; *до'нецьк'і* (помідори) 'сорт помідорів'; зокрема з-поза меж України: *ан'тоновка* 'сорт яблуні' (номен *ан'тоновка*, на думку етимологів, виник на основі словосполучення *антоновское яблоко*, можливо, від місцевої назви Антоново [ЕС 1982: 77]); *астраханка* 'сорт яблуні'; *астраханци* 'сорт айстри, *Aster*'; *чел'аб'інка*; *лен'інградка*, *н'евс'ка картошка* (ситуативний синонім до попередньої назви) 'сорт картоплі'. У лексемах проступає мотив „рослина немісцева”.

Твірними основами флорономенів є назви країн, республік: *українс'к'і к'ік'і*, *українс'ка пше'ничка*, ~ *куку'руза* 'сорт кукурудзи'; *українка* 'сорт пшениці'; *українскайя зр'ечка* 'сорт гречки'; *українс'к'і гар'бузи* 'сорт гарбуза'; *українс'к'і час'нок* 'сорт часнику'; *українс'кі зруш'і* 'сорт груші'. У цих назвах діалектоносії підкреслюють опозитивність до свого, місцевого (інф.: *ад'на рас'т'е бал'шайя зр'ечка*, *то українскайя*, *а наша мал'ен'кайя*, *но з'ер'н'іста*); *китайс'ка роза* 'рожа городня, *Alcea rosea*'; *китайс'ка роза*, *роза китайс'ка* 'кімнатна рослина'; *китайс'к'іє зурки* 'сорт огірків'; *китайс'ке п'росо* 'сорт проса'; *китайс'кий т'ут'ун*, ~ *та'бак*; *турецький т'ут'ун*, ~ *та'бак*; *американс'кий т'ут'ун*, ~ *та'бак*, *американ*, *американка*, *американець* 'сорт тютюну'; *американка*, *мериканка*, *мари'танка*, *мерикана* 'сорт картоплі'; *американ* 'сорт вівса'; *германка* 'сорт картоплі'; *бал'гарка* 'галінсога дрібноквіткова, *Galinsoga parviflora*'; *бол'гарс'кий* (перець) 'сорт перцю'; *бал'гарс'к'іє памидори* 'сорт помідорів'; *венгерс'кий т'ут'ун*, *венгерка*, *венгер*, *венгер*, *вигр'ін* 'сорт тютюну'; *пол'с'к'і* (буряк), *пол'с'кий* 'сорт буряка'; *руск'ій гар'буз* 'сорт гарбуза'; *б'еларускайя зруша*; *фран'цуз'ка зруша*, *хран'цуз'к'і зруш'і*, *фран'цузка* 'сорт груші'; *итал':анка* 'сорт конопель'; *рум'инка* 'сорт картоплі'; *грузинс'кі кийа'хи* 'сорт кукурудзи'; *кримс'ка ци'бул'а* 'сорт цибулі'; *ли'тоўка* 'сорт вишні'; *пепенка-ли'тоўка* 'сорт яблуні'; припускаємо, що назва *ли'тоўка* є похідною від *лут'оўка* (*лут* 'міра ваги') із вторинним зближенням з *литв-*; МО номінацій „далеке, не своє”. У назвах *американс'ке* (зілля), *а'мерика*, *американка*, *мериканка* (інф.: *пид'кинули*); *н'імецьке* (зілля), *н'імецька тра'ва*, *н'емка*, *гирманс'ке з'іл':а*, *германка* (інф.: *н'іміц'і за'возили с'іно пресоване, тод'і і*

розви/лос', /поки не бу/ло /н'іму'ів, не /бачили) 'галінсога дрібноквіткова, *Galinsoga parviflora*' виразно проступає мотив „рослина чужа, завезена”.

Зафіксовано групу похідних, пов'язаних з назвами територій: *по/л'іс'ке /жито* 'сорт жита'; *по/л'іс'ка кар/топл'а*; *с'і/б'ірс'ка кар/топл'а*, *си/б'ірка*, *с'і/б'і/р'ачка* 'сорт картоплі'; *с'і/б'ірка*, *си/б'ірк'і* 'сорт яблуні'; *у/рал'с'ка кар/топл'а*, *у/ралка* 'сорт картоплі'.

У творенні фітономенів використано назви країв, зон: *донс'к'і пом'і/дори*, *дон/чак* 'сорт помідорів'; *ал/тайс'к'і гур'ки*; *стеновс'к'і гур'ки* 'сорт огірків'; *стено/ве/с'іно* 'сіно, скошене на вільній від лісу площі'.

Джерелом поповнення флороназв слугують назви сторін світу: */йужнийе ка/нопл'і*, *п'ів'ден:и ко/нопл'і* 'сорт конопель'; */йужни л'он* ('менши), *п'ів'ден:и* ~ (*здоро/вен:и*) 'сорт льону'; */йужнийе сливи* 'сорт сливи'; *севе/ринка* 'сорт яблуні'; */западс'к'і пом'і/дори* 'сорт помідорів'; *запа/денс'ка кар/топл'а* 'сорт картоплі'.

Матеріал свідчить, що в східнополіських говірках виявлено значну кількість ботанічних номенів, похідних від географічних назв. За структурою домінують словосполучення, переважно атрибутивні, зрідка – сурядні прийменникові словосполучення; поширеною є універбація – згортання словосполучень до однослівних номенів. Серед однослівних назв переважають суфіксальні відіменникові похідні, зрідка префіксально-суфіксальні деривати, кілька номенів постали внаслідок семантичної деривації, деякі похідні мають форму множини.

Типовою мотиваційною ознакою флоронимів, похідних від географічних назв, є локальна ознака – вказівка на характерне середовище поширення, існування, місце зростання рослини; зрідка назви можуть бути мотивовані способом зростання та властивістю рослини. Відзначено випадки поєднання МО.

Від топонімів переважно походять сорти культурних рослин. Мотивація цих назв указує на центр поширення або місце селекції того чи того сорту. У назвах сортів рослин, пов'язаних із ближнім довкіллям, зберігається первинний мотиваційний зв'язок і діалектоносії усвідомлюють мотивованість. У цих випадках мотивація є конкретною – назви містять вказівку на точний центр поширення. Натомість назви сортів рослин, похідні від назв віддалених географічних об'єктів (назв країн, республік), можуть не містити чіткої вказівки на центр поширення, а мати загальне значення 'рослина, завезена здалеку, чужа'; мотивація цих назв узагальнена – „далеке, чуже, не своє”.

Назви рослин, похідні від географічних назв, відбивають різне бачення реалії діалектоносіями, різне осмислення простору.

Перспектива полягає в поглибленні вивчення процесу мотивації, у контексті з'ясування специфіки етногенетичних і діалектотворчих процесів, закономірностей функціонування говіркових явищ на різних етапах розвитку мови.

Література

ЕС 1982 – Етимологічний словник української мови / за ред. О. С. Мельничука : в 7 т. – Т. 1. : А – Г. – К. : Наук. думка, 1982. – 632 с.; **Капская 1970** – Капская А. И. Семантико-словообразовательная структура названий цветов в украинском языке : автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук : спец. 10.661 „Языки народов СССР (украинский язык)” / А. И. Капская. – К., 1970. – 22 с.; **Лікарські рослини 1991** – Лікарські рослини : енцикл. довід. / за ред. А. М. Гродзінського. – К. : Голов. ред. УРЕ ім. М. П. Бажана, 1991. – 544 с.; **Потебня 1876** – Потебня А. А. К истории звуков русского языка / А. А. Потебня. – Воронеж, 1876. – Т. III. (отд. отд. из „Филологических Записок”). – С. 96; **Преображенский 1959** – Преображенский А. Г. Этимологический словарь русского языка / А. Г. Преображенский. – М. : Изд-во иностр. и нац. слов, 1959. – Т. 2 : П – Я. – 144 с.; **Сабадош 1990** – Сабадош І. В. Зв'язки української народної лексики флори з антропонімами і топонімами / І. В. Сабадош // XVI Респ. діалектол. нарада. Проблеми української діалектології на сучасному етапі : тези доп. і повідомл. – Житомир, 1990. – С. 145 – 146; **Шамота 1985** – Шамота А. М. Назви рослин в українській мові : монографія / А. М. Шамота. – К. : Наук. думка, 1985. – 162 с.; **Machek 1954** – Machek V. Česká a slovenská jména rostlin / Václav Machek. – Praha, 1954. – 366 s.

Поистогова М. В. Географічні назви як джерело творення флорономенів у східнополіських говірках

У дослідженні зосереджено увагу на назвах рослин, похідних від географічних назв, з метою з'ясування закономірностей творення флорономенів у східнополіських говірках. Виділено типи номінативних транспозицій, твірні основи та похідні від них, визначено мотиви номінації (з увагою до живого мотиваційного зв'язку між назвою та мовною свідомістю діалектоносія). Типовою мотиваційною ознакою в цій групі назв рослин є локальна ознака. У відтопонімних назвах рослин відзначено два типи мотивації – конкретну й узагальнену. У формуванні назв рослин, похідних від географічних назв, виявлено різну словотвірну активність та різні способи творення.

Ключові слова: похідні назви, модель мотиваційних зв'язків, мотив номінації, мотиваційна ознака, типи мотивації.

Поистогова М. В. Географические названия как источник образования флорономенов в восточнополесских говорах

В исследовании сосредоточено внимание на названиях растений, производных от географических названий, с целью выявления закономерностей образования флорономенов в восточнополесских говорах. Выявлены типы номинативных транспозиций, образовательные основы и их образующие, определены мотивы номинации (обращено

внимание на живую мотивационную связь между названием и языковым сознанием информатора). Типичным мотивационным признаком для этой группы названий растений является локальный признак. В оттопонимных названиях растений отмечены два типа мотивации – конкретная и обобщённая. В формировании названий растений, производных от географических названий, выявлена различная словообразовательная активность и разные способы образования.

Ключевые слова: производные названия, модель номинации, мотив номинации, мотивационный признак, типы мотивации.

Poistogowa M. V. Geographical titles as a source of formation of names of plants in the East Polessian dialects

The research deals with the names of plants, formed from the geographical titles to reveal the regularity of the origin of these names in the East Polessian dialects. There is a basic unit in the article, the motive of the nomination (the live motivational link between the title and the linguistic consciousness of the dialect bearer). The main semantic model of the motivation is the local sign. There are two types of the motivation in the distonymic names of plants: specific and general. There are different ways of formation of the names of plants formed from the geographical titles.

Key words: derivative names, model of the nomination, motive of the nomination, motivational sign, types of the motivation.

Стаття надійшла до редакції 28. 09. 2012 р.

Прийнято до друку 26. 10. 2012 р.

Рецензент – д. філол. н., проф. Гриценко П. Ю.

О. М. Холодъон (Київ)

УДК 811.161.2'282.2

**ДО ХАРАКТЕРИСТИКИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ
ОСОБЛИВОСТЕЙ ХОДИ У СХІДНОПОЛІСЬКИХ ГОВІРКАХ**

У структурі діалекту дієслівна лексика посідає провідне місце, проте дослідники українських говірок досі не приділяли цьому класу слів належної уваги, залучаючи їх до аналізу принагідно, у межах вивчення різних тематичних і лексико-семантичних груп, наприклад, у студіях, присвячених номінаціям тваринництва [Куриленко 1984], будівництва [Дорошенко 1999], харчування [Турчин 1990] та ін. у східнополіському ареалі. У спеціальних працях науковці аналізували експресивно-оцінне забарвлення дієслів [Лєснова 2011; Юсікова 2010], їхню семантику [Хобзей 2011] та ін.

За допомогою дієслівної лексики виражається цільовий, залежний компонент ситуації, зумовлений необхідністю зміни місця перебування суб'єкта дії. Дієслово вказує на ознаку в її розгортанні, становленні та